

Mateřská škola Lounská

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

Skřítkův rok

Zpracovala: Bc. Bronislava Steidenová, ředitelka

V Teplicích dne 1. 9. 2015

Poslední aktualizace: 1. 1. 2023

Obsah:

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školy
3. Podmínky předškolního vzdělávání
 - 3.1 Věcné podmínky
 - 3.2 Životospráva
 - 3.3 Psychosociální podmínky
 - 3.4 Řízení mateřské školy
 - 3.5 Organizace
 - 3.6 Personální a pedagogické zajištění
 - 3.7 Spoluúčast rodičů
 - 3.8 Podmínky vzdělávání dětí se speciálními potřebami
 - 3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných
 - 3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let
 - 3.11 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka
4. Organizace vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu
6. Vzdělávací obsah
7. Evaluační systém a hodnocení výsledků vzdělávání
8. Povinnosti učitele mateřské školy

1. Identifikační údaje

Název předškolního zařízení	Mateřská škola Lounská
Zřizovatel	Bc. Bronislava Steidenová
Adresa	Kladruby 60, 415 01 Kladruby
Adresa provozovny	Lounská 932/4, 415 01 Teplice
IČ	03935507
Číslo účtu platby za školné	2300487665/2010
Číslo účtu pro KÚ	2000724948/2010
Web	www.skolkalounska.cz
Telefon	604 044 099
Email	info@skolkalounska.cz

2. Charakteristika školy

Mateřská škola nabízí výchovně-vzdělávací program pro děti předškolního věku ve vhodně upravených prostorech dvoupokojového bytu v centru Teplic v přímé blízkosti Zámecké zahrady.

Ke hrám jsou určeny dva pokoje, z nichž jeden slouží také jako odpočinková místnost „lehárna“ v době poledního spánku a dopoledne jako tělocvična a hudebna. Sociální zařízení je přizpůsobené věku a počtu dětí a splňuje hygienické požadavky. Pro převlékání dětí je přizpůsobená vstupní chodba, kde mají děti každý své místo na odkládání věcí a obuvi. U vstupu do herny mají děti svůj box na další osobní věci.

Do mateřské školy je jídlo dováženo 2x denně externím dodavatelem a vydává se v kuchyňce dle platných principů HACCP. Zde se také připravují svačiny a zajišťuje se pitný režim. Děti se stravují v jídelně, která na kuchyň přímo navazuje.

Mateřská škola má kapacitu 12 dětí. Rodiče mají se školou podepsanou dohodu od docházky svých dětí, které mohou docházet podle potřeb rodičů 2x – 5x týdně. Od toho se odvíjí také úplata, kterou za docházku rodiče hradí.

Protože v současné době řeší rodiče nedostatek míst v předškolních zařízeních, je pro ně soukromá mateřská škola vhodnou alternativou. Naše zařízení navštěvují převážně děti od dvou do šesti let. Program a náplň vzdělávání je přizpůsoben pro heterogenní skupinu, s dětmi staršími pracujeme individuálně v době odpočinku mladších dětí a ráno při příchodu.

Otevírací dobu přizpůsobujeme přání a požadavkům rodičů. Zpravidla zahajujeme provoz v 6,30 hod a ukončujeme v 16,00 hod.

3. Podmínky předškolního vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Dvě herny odpovídají prostorovým podmínkám dle platných předpisů a vyhovují nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Je zajištěno dostatečné větrání.

Dětský nábytek, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu. Ložní prádlo je pravidelně obměňováno a vše je udržováno v čistotě a pořádku podle provozního řádu školky.

Třídy jsou vybaveny hračkami, výchovnými pomůckami, náčiním, materiály a doplňky, které odpovídají počtu dětí i jejich věku. Tyto jsou postupně obnovovány a doplňovány, vyřazovány nepoužívané a rozbité.

Hračky, pomůcky, náčiní, ale i ostatní doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby si je děti samy mohly brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení, průběžně je uklízely.

Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru a během celého roku tuto výzdobu obměňujeme podle tématu a ročního období. Škola má k dispozici malou přilehlou zahradu. K pobytu venku využíváme převážně nedaleký park – Zámeckou zahradu. Zámecká zahrada nabízí kompletní pozorování přírody, jejich změn. Jsou zde vodní ekosystémy, které mají možnost děti taktéž pozorovat během celého roku. K hrám využíváme dvě dětská hřiště v Zámecké zahradě, která jsou pravidelně kontrolována a udržována technickými službami města a jsou pod dohledem hygieny.

3.2 Životaspráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je dodržována vhodná skladba jídelníčku. Děti mají k dispozici dostatek tekutin a mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány stanovené intervaly. Součástí dopoledních i odpoledních svačinek je ovoce a zelenina. Je nepřípustné násilně děti nutit do jídla. Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, dostatečně flexibilní. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, dle počasí a kvality ovzduší a mají dostatek pohybu venku i uvnitř. V denním programu dbáme na respektování individuální potřeby aktivity, spánku a odpočinku dětí.

3.3 Psychosociální podmínky

- udržení tvořivého a přátelského ovzduší, kde se dobře cítí jak děti, tak rodiče, zaměstnanci a všichni příchozí
- potlačujeme projevy vandalizmu a agrese
- volnost při vytváření herních koutků, respektovat děti při hře, posilovat sebevědomí, tvořivost dětí, předem děti upozorníme na konec hry, aby měly možnost si individuální hru dohrát
- pozvolné individuální vřazování dětí do kolektivu - adaptace - možnost pobytu rodičů společně s dětmi při nástupu do MŠ - možnost volby individuálních požadavků příchozích a odchodů dětí, kdykoli během dne v souladu s potřebou rodiny a režimem školy
- tvořivé ovzduší se projevuje vstřícností a citlivostí učitelek, podporující a povzbuzující samostatné pokusy dětí

3.4 Řízení mateřské školy

Řízením školy je pověřena ředitelka školy. Zajišťuje komunikaci s externími dodavateli a jejich výběr. Získává další finanční prostředky pro mateřskou školu z projektu Šablony. Povinnosti, pravomoci a úkoly pracovníků jsou jasně vymezeny pracovní náplní v organizačním řádu. Ředitelka vytváří prostředí vzájemné důvěry a tolerance, dle možností zapojuje zaměstnance do řízení mateřské školy, respektuje jejich názor, podporuje a motivuje spoluúčast při tvorbě projektů v rámci třídního vzdělávacího programu. Ředitelka vyhodnocuje práci zaměstnanců, motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Ona i ostatní spolupracují s rodiči.

Plánování pedagogické práce je funkční a využívá zpětné vazby. Ředitelka tvoří a aktualizuje školní vzdělávací program. Z výsledků evaluace jsou vyvozovány závěry pro další práci.

3.5 Organizace

Provozní doba mateřské školy je od 6.30 do 16:00 hod.

Režim dne:

6,30 - 8,45 hod příchod dětí do školky, volné hry, individuální práce s dětmi

8,45 - 9,00 hod pohybová chvilka, zdravotní cvičení, pohybové hry

9,00 - 9,15 hod hygiena, svačina

9,15 - 9,45 hod výchovné a vzdělávací činnosti přiměřené věku, individuální práce s dětmi

9,45 - 11,45 hod příprava na pobyt venku, pobyt venku

11,45 - 12,30 hod hygiena, oběd, odchod dětí s půldenním pobytem

12,30 - 14,00 hod odpočinek, spánek

14,00 - 14,30 hod hygiena, svačina

14,30 - 16,00 hod odpolední činnosti, volné hry, odchod dětí s celodenním pobytem

Režim dne je orientační. Přizpůsobuje se počasí, potřebám dětí, momentální aktuální situaci.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Výchovně vzdělávací práci a dozor vykonávají dvě kvalifikované pedagogické pracovnice, které se střídají na ranní a odpolední směně. V době od 9:00 hod do 12:30 hod se směny překrývají. V případě nepřítomnosti učitelky zastupuje pedagogickou pracovníci na dohodu o provedení práce zaměstnaná jiná pedagogická pracovnice.

Jsou vytvářeny podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Podle možností se pedagogické pracovnice účastní minimálně dvou školení ročně prezenční nebo on-line formou.

Úklid zajišťují po přímé pedagogické práci učitelky.

Podklady pro účetnictví připravuje ředitelka a dodává je kvalifikované účetní.

Agendu, týkající se školního stravování zpracovává vedoucí školní jídelny ZŠ Novosedlice, ze které se dováží do mateřské školy celodenní strava. Dovoz zajišťuje externí firma pro dovoz potravin.

3.7 Spoluúčast rodičů

Spolupráce s rodiči funguje na úrovni přátelství. Jsme s rodiči v denním osobním kontaktu. Setkáváme se na společných akcích, vystoupení. Pro rodiče a děti pořádáme tvořivá odpoledne k různým příležitostem. Minimálně jednou do roka nebo v případě potřeby se konají informační schůzky.

Pedagogové průběžně informují rodiče o úspěších dětí a spolupracují s nimi na dalším postupu ve výchově a vzdělávání. Respektují soukromí rodiny. Jednají s rodiči citlivě. Nezasahují do soukromí rodiny, vyvarují se nevyžádaných rad.

3.8 Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola.

Tyto děti jsou vzdělávány podle individuálních vzdělávacích plánů. Jejich tvorba vychází z rámcových cílů a záměrů předškolního vzdělávání, jsou přizpůsobovány tak, aby maximálně vyhovovaly integrovaným dětem, jejich potřebám a možnostem. Snahou je vytvořit optimální podmínky pro rozvoj osobnosti dítěte a jeho samostatnosti.

Při tvorbě programu respektujeme principy diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, vhodného obsahu a volbu metod.

Dětem je zajištěno osvojení specifických dovedností za současného využití kompenzačních pomůcek.

Individuální vzdělávací plán pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami konzultujeme, průběžně vyhodnocujeme, případně doplňujeme ve spolupráci s rodiči, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby i s dalšími odborníky mimo oblast školství.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně mateřská škola uplatní s doporučením školního poradenského zařízení. Při začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů se řídíme Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016. Tvoření individuálního vzdělávacího plánu probíhá od 2. stupně.

Vzhledem k maximální kapacitě MŠ, která je 12 dětí, není potřeba snižování počtu dětí na třídě. Přítomnost asistenta pedagoga ve třídě je posouzena individuálně podle stupně priznaného podpůrného opatření.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Školní vzdělávací program a jeho realizace vytváří podmínky k rozvoji co největšímu potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Flexibilita školního vzdělávacího programu umožňuje v případě přijetí těchto dětí jejich vzdělávání. Umožňuje úpravu třídního vzdělávacího programu a je základem pro tvorbu individuálního vzdělávacího programu. To vše s ohledem na to, aby rozvoj a podpora mimořádně nadaných dětí byla zajišťována a organizována takovým způsobem, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíři obvyklé vzdělávací nabídky.

Pro děti v mateřské škole vytváříme podnětné prostředí. Pokud se mezi dětmi objeví dítě se zrychleným vývojem, talentem, nebo projevuje nadané chování, upozorníme na tento jev rodiče a doporučíme jim další postup (např.: kurzy pro rodiče nadaných dětí Jan Muhlfelt). Pro dítě vytvoříme individuální vzdělávací program a jeho rozvoj budeme maximálně podporovat.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Kapacita naší mateřské školy je 12 dětí. Z tohoto důvodu často rodiče volí první setkání s větším kolektivem dětí a k socializaci svého dítěte právě naše zařízení. Školní vzdělávací program je podkladem pro práci i s dětmi dvouletými s přihlédnutím k jejich individuálnímu vývoji. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností.

Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Aby vzdělávání dvouletých dětí v naší mateřské škole bylo vyhovující, zajistila škola tyto podmínky:

- Mateřská škola je pro děti podnětným prostředím, má dostatečné množství bezpečných hraček a výchovných pomůcek pro dvouleté děti.
- Ve třídě je zajištěna bezpečnost dětí uložením některých hraček v uzavřených skříňkách, nebo ve vyšších policích.
- Ve třídě jsou dětem nastavena srozumitelná pravidla pro ukládání hraček a pomůcek.
- Prostor druhé herny je v průběhu dopoledne využíván hlavně k pohybovým aktivitám, slouží pro volný pohyb a hru dětí.
- K průběžnému odpočinku je určen odpočinkový kout s plyšovými hračkami první herně.

- Každé dítě má kromě svého místa v šatně také v herně sobě přístupný box, ve kterém má dostatečné množství náhradního oblečení a dalších hygienických potřeb. Tento box slouží také k uložení specifických pomůcek, které dítěti zajišťují pocit pohody a bezpečí. Během dne si tyto věci může brát a ukládat podle své potřeby.
- Režim dne je nastaven tak, aby respektoval potřeby dvouletých dětí, zejména potřebu spánku, dostatek času na stravování, pravidelnost a čas na realizaci činností i s možností její dokončení.
- Adaptace dvouletých dětí probíhá ve spolupráci s rodiči, postupně, nenásilnou formou s přihlédnutím na individuální socializaci dítěte.
- Realizace činností probíhá skupinově nebo individuálně. Individuální činnosti jsou zaměřené převážně na rozvoj slovní zásoby, správné výslovnosti a rozvoj jemné motoriky a koordinaci ruky a oka. Celodenně probíhá rozvoj hrubé motoriky při pohybových činnostech a při pobytu venku.
- Pro dvouleté děti, které ještě nosí pleny, je k dispozici místo na přebalení a v koupelně jsou pro ně připraveny nočníky.
- Učitel uplatňuje k dítěti laskavý přístup, pozitivně ho motivuje a přijímá.

3.11 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Před nástupem cizince do mateřské školy seznámíme děti s faktem příchodu cizojazyčně mluvícího dítěte a informujeme o této skutečnosti i rodiče. Zajímáme se o svátky v dané zemi, o jejich kulturu a během pobytu za spolupráce s rodiči nějaký důležitý svátek začleníme i do dění v mateřské škole.

Před nástupem dítěte s nedostatečnou znalostí českého jazyka domluvíme adaptaci za přítomnosti rodiče za účelem získání co nejvíce informací o rodině a domluvíme komunikaci (tlumočnicka). Při pozvolné adaptaci za přítomnosti rodiče může rodič činnosti komentovat ve vlastním jazyce. Ostatní děti tak získávají povědomí o jazyce, který dítě používá a uvědomují si smysl nonverbální komunikace (gesta, mimiku, piktogramy, ilustrační obrázky, názorné pomůcky...), kterou zpočátku učitel využívá. První slova, která budeme používat, jsou: prosím, děkuji, dej. Stále rozšiřujeme slovní zásobu (auto - nové, modré...). Vícekrát opakujeme věci, popisujeme, co děláme. Vždy však stručně a jednoduše. Při individuální práci s dítětem využíváme komunikační kartičky. Při integraci dětí s odlišným mateřským jazykem (OMJ) máme možnost spolupracovat s dalšími institucemi. Např. Sociálně pedagogické centrum, Pedagogicko – psychologická poradna, další stupeň školství, kam bude dítě postupovat. Čerpáme informace z webu Inkluzivní škola.cz, účastníme se seminářů na téma začleňování dětí s OMJ (organizace META).

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 děti s OMJ v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání. V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do ZŠ v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je **Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání**.

Ve školním řádu je informace o postupu přijímání dětí cizinců.

4. Organizace vzdělávání

- Vzdělávání probíhá podle RVP PV. Při své práci naplňují pedagogové rámcové cíle RVP PV a utvářejí tak klíčové kompetence. Výhodou je malá skupina o počtu maximálně 12 dětí. Do mateřské školy jsou přijaté děti převážně ve věku od dvou do čtyř let. Preferujeme individuální přístup v rodinném prostředí. Poskytujeme dětem dostatek prostoru k pohybovým aktivitám všeho druhu ve všech ročních obdobích i na čerstvém vzduchu.
- Všem nově nastupujícím dětem je umožněna adaptační doba v různé délce i formě podle dohody s rodiči a potřeb dítěte.
- Pěstujeme základní sportovní přípravu každodenním cvičením. Zařazujeme hudebně-pohybové hry.
- V době souběžného působení dvou učitelů ve třídě provádí jedna z učitelek individuální činnosti s dětmi vedoucí k osobnímu rozvoji dítěte, provádí diagnostiku dětí nebo spolupracuje s druhou učitelkou na společném projektu při skupinových nebo kolektivních činnostech. Každý den s dětmi chodíme na vycházky do okolí. V létě využíváme dětská hřiště v přilehlém parku.
- Zaměřujeme se na estetickou výchovu, hudebně pohybové činnosti, dramatické činnosti spojené s lidovou tvořivostí, podporujeme správný mluvní projev se zaměřením na správný vývoj mluvidel a vyjadřování vzhledem k věku dítěte.
- Pro rodiče pořádáme 1 až 2x ročně malé posezení s přehlídkou tanečního a recitačního vystoupení dětí k různým příležitostem, nebo tvořivé dílny. Dále jsou to rodičovské schůzky před zahájením školního roku a v průběhu druhého pololetí.
- Pro děti pořádáme výlety do divadla, na minifarmu, do ZOO, výlety za poznáváním okolí.
- Přijímání dětí do MŠ probíhá dle platné legislativy o předškolním vzdělávání. Zápis dětí probíhá v měsíci květnu podle předem daných kritérií přijímání. Pokud není kapacita naplněna, přijímáme děti i během roku.
- Mateřská škola bývá uzavřena 14 dní v průběhu letních prázdnin. Informaci o uzavření školy získávají rodiče v dostatečném předstihu, minimálně však 3 měsíce předem.
- V době uzavření školní jídelny v letních měsících odebíráme po nezbytně nutnou dobu stravu z jiné předem dohodnuté jídelny.
- Mateřská škola bývá uzavřena v době mezi vánočními svátky a Novým rokem (vždy po dohodě se školní jídelnou, která dodává do zařízení stravu)
- Škola zajišťuje distanční vzdělávání pouze pro děti s povinnou předškolní docházkou a realizuje je formou zadávání úkolů do mailu rodičů, kteří je vypracované vrací zpět.
- Pro děti mladší zajišťuje podobnou formou. Rodičům zasílá nabídky činností k danému tématu.
- Pro děti šestileté je dopolední vzdělávání od 8 – 12 hod povinné.
- Individuální vzdělávání dětí má škola podrobně zpracovaná ve Školním řádě.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Zaměření školy:

Naše mateřská škola poskytuje výchovu a vzdělávání pro děti od dvou let. Vzhledem z nízkému počtu dětí v kolektivu si rodiče volí služby naší školy právě pro děti dvouleté nebo děti, které špatně snášejí velký kolektiv klasických mateřských škol, nebo vyžadují zvýšenou péči. Děti jsou u nás v rodinném prostředí s individuálním přístupem a úzkou spoluprací s rodinou.

Základní principy programu:

- Individuální přístup ke každému dítěti
- Realizace integrovaného učení hrou
- Rozvíjení schopností, znalostí a dovedností dětí prostřednictvím plánované činnosti
- Spoluúčast rodiny
- Časové období naplňování jednotlivých témat je odvozeno od naplnění obsahu a zpětné vazby (dosažené výsledky dětí)

Program se zaměřuje ve své výchovně vzdělávací činnosti na dítě jako osobnost vedenou k samostatnosti, rozhodnosti a tvoření hodnot potřebným k životu v současném světě a společnosti. Integrované bloky provází děti přírodou v ročních obdobích a životem v jejich známém prostředí našeho města v návaznosti na širší okolí.

Rámcové cíle:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Dlouhodobé cíle:

1. **Pečovat o zdraví dětí a jejich tělesný rozvoj**
 - péče o zdraví v průběhu celého dne (denní cvičení, vhodné oblečení)
 - nenutit děti do jídla – respektovat jejich potřeby, kulturu stolování
 - dodržovat PITNÝ REŽIM
 - respektovat informace rodičů při předávání dětí do MŠ2
2. **Vzdělávání dětí rozvíjet přirozenou cestou**
 - prostřednictvím prožitků, praktických zkušeností
 - uskutečňovat ho ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou
 - vyváženost spontánních a řízených aktivit
 - kooperativní činnosti
3. **Snažit se vytvářet podnětné a pohodové prostředí**
 - respektovat individuální potřeby, touhy a přání dětí
 - poskytovat dětem časovou rezervu k získání potřebných návyků
 - nabízet vhodné hračky a pomůcky
 - respektovat pracovní tempo dětí, využívat pochvalu

4. Vést děti k prosociálnímu chování

- vést k přátelství a soudržnosti s dětmi jiných národností
- vzájemné ohleduplnosti a pomoci
- učit pěkným vzájemným vztahům, empatii

5. Vytvářet u dětí klíčové kompetence podle RVP PV

- kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení

má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

- kompetence k řešení problémů

dítě ukončující předškolní vzdělávání

si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

- kompetence komunikativní

dítě ukončující předškolní vzdělávání

ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

- kompetence sociální a personální

dítě ukončující předškolní vzdělávání

samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

- kompetence činnostní a občanské

dítě ukončující předškolní vzdělávání

se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění

chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Metody a formy vzdělávání uplatňované v mateřské škole:

- vyváženost řízené činnosti a spontánní hry
- prožitkové učení, individualizace
- režim dne respektuje potřeby dětí
- dostatečný pobyt venku, možnost dostatečného pohybu a relaxace
- činnosti výtvarné, hudebně pohybové, přírodovědné činnosti, návštěvy divadel, výlety do okolí, besedy
- optimální modely chování, které předávají dětem dospělí (laskavost, důslednost, přijímání dětí bez výhrad a předsudků)
- citlivé řešení problémů dítěte, využívání kladného hodnocení, nezesměšňování
- hodnocení dítěte – smyslem je poznat, zda jsme dosáhli očekávané klíčové kompetence a zjistit, co dítě potřebuje, stanovit další strategii rozvoje, využíváme pozorování dítěte, sebehodnocení

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah slouží pedagogům jako východisko pro přípravu vlastní vzdělávací nabídky, kterou je třídní vzdělávací program. Třídní vzdělávací program tvoří pedagogové ve vzájemné spolupráci. Má podobu projektů, které rozvíjejí cíle a činnosti vymezené školním vzdělávacím programem. Tyto projekty jsou otevřeným dokumentem, který průběžně upravujeme, rozšiřujeme a zpestřujeme v návaznosti na evaluaci.

Integrované bloky ve školním vzdělávacím programu jsou tvořeny tak, aby v nich byly obsaženy více či méně cíle ze všech vzdělávacích oblastí:

1. biologické
2. psychologické
3. interpersonální
4. sociálně-kulturní
5. environmentální

Vzdělávací obsah je rozdělen do pěti integrovaných bloků, které shrnují základní požadavky na vzdělání dětí předškolního věku:

- zaměření těchto bloků vychází z přirozených potřeb dítěte a ze skutečností dítěti a jeho životu blízkých
- pomáhá dítěti chápat sebe sama i okolní svět, rozumět jeho dění a orientovat se v něm
- umožňují nabízet dětem různorodé činnosti a příležitosti
- je upraven tak, aby vyhovoval věku, úrovni rozvoje a sociálním zkušenostem dětí, pro které jsou bloky připravovány
- jejich obsah je dětem srozumitelný, užitečný a prakticky využitelný
- vzdělávací obsah slouží jako podklad k tvorbě třídního vzdělávacího plánu a k tvorbě projektů

I. Se skřítkem do lesa a na zahradu

II. Když nastává zima

III. Skřítek poznává

IV. Skřítek na farmě

V. Duhové léto

I. Se skřítkem do lesa a na zahradu

Charakteristika bloku:

Na základě přímého pozorování, seznamovat a rozšiřovat u dětí poznatky o živé i neživé přírodě – pozorování neživé přírody, rostlin a živočichů. Ochrana přírody. Jak dlouho roste strom a z čeho vyrůstá, proč opadá listí a které stromy zůstávají zelené. Poznávají plody podzimu. Jaké plodiny užíváme pro zdraví, poznáme je, ochutnáme a připravíme si z nich vitamínový salát či koláč. Zařazujeme seznamovací a adaptační hry. Poznávání ročních období.

Dílčí cíle:

- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj a užívání všech smyslů

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Očekávané výstupy:

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- odloučit se na určitou dobu od rodičů, být aktivní i bez jejich podpory
- znát své jméno i jména svých kamarádů
- adaptovat se na nové prostředí a umět se v něm orientovat
- mít povědomí o některých způsobech ochrany přírody a zdraví
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- objevovat význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, vyjednávat s dětmi i dospělými
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- chovat se s ohledem na ostatní, spolupracovat s nimi
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

Činnosti:

- seznamovací aktivity, tanečky a společné povídání
 - činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
 - sběr kaštanů a výroba zvířátek, počítání a třídění, využití kaštanů při hrách venku i ve školce
 - dlabání dýně – dýňové strašidlo, sušení semínek, využití semínek při výrobě ježků, lepení
 - činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
 - hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
 - prohlížení knížek a obrázků z přírody, lesní zvěř, rozvoj slovní zásoby
 - pozorování a krmení veverek v parku, krmení kačen, labutí a ptáků
 - výroba houbiček z papíru, technika lepení, rozvoj jemné motoriky při manipulaci s nastříhaným papírem (starší děti vystřihování a manipulace s nůžkami)
 - ochutnávání a pojmenování ovoce, vybarvování, správný úchop tužky
 - zpívání a recitace jednoduchých básniček k tématu
-

II. Když nastává zima

Charakteristika bloku:

Vést děti k aktivnímu podílení se na přípravě a realizaci společných zábav a událostí. Seznamovat děti přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí (Vánoce, Mikuláš). Procházky zimní přírodou, hry se sněhem, poznávání jeho vlastností. Pokusy se sněhem. Příprava krmení pro ptáky v parku. Poznávají zimní sporty, seznamují se s ošetřením úrazu a prevencí před úrazem. Seznamují se s tělem, orgány a poznávají své limity.

Dílčí cíle:

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj kooperativních dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Očekávané výstupy:

- seznámit se s tradicemi tohoto období
- naučit se z paměti krátké texty, úmyslně si je zapamatovat a vybavit
- uvědomovat si citovou vazbu k rodinným příslušníkům a k lidem kolem nás
- zvládat se pohybovat ve skupině dětí, na sněhu a ledu, zvládat překážky
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- poznat některá písmena a číslice, napsané své jméno
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- uvědomovat si své limity, přijímat pozitivní ocenění i případný neúspěch
- znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu
- rozvoj představivosti a fantazie
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože každý je jiný

Činnosti:

- Mikulášská nadílka
- výzdoba školky, výroba papírového řetězu, výroba svícnu z přírodnin
- pečení vánočního cukroví
- zdobení vánočního stromku, vánoční nadílka
- hra na lékaře, seznámení s některými orgány a jejich funkcí, s kostrou a jednotlivými kostmi v těle, funkce smyslů, smyslové hry

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
 - činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
 - hra na tělo, rytmizace
 - obkreslení postavy a dokreslování detailů obličeje, dokreslení oblečení
 - procvičování grafomotoriky (papírové čepice, rukavice, šály)
 - práce s nůžkami, dodržování bezpečnosti při práci s nimi
 - hry na sněhu a ledu (sáňkování, malování do sněhu, studie stop ve sněhu, klouzání...)
 - stavění sněhuláků, hry se sněhem, tvarování a házení koulí
 - modelování (sněhuláci)
 - pozorování změn kolem nás a rozhovor o nich – rozvoj slovní zásoby
 - karneval
-

III. Skřítek poznává

Charakteristika bloku:

Děti poznávají různá povolání, seznámí se s povoláním rodičů. Součástí je i dopravní výchova, seznamování ze záchrannými složkami. Povídáme si o zaměstnání rodičů, zjišťujeme, co ke svému povolání potřebují.

Vytvářejí pomůcky, které nám přibližují různá povolání a vyhledávají je ve svém okolí a učí se je pojmenovat. Poznávají funkci rodiny a uvědomují si, že jsou její součástí. Poznávání časových a prostorových pojmů. Pojmenovávají místnosti doma i ve školce.

Dílčí cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit i ničit
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Očekávané výstupy:

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem...)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně

Činnosti:

- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- poslech čtených i vyprávěných pohádek a příběhů a vyprávění toho, co vidělo a slyšelo
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen, seznamování s nimi
- konkrétní operace s materiálem (třídění, porovnávání, odhad...)
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
- různorodé společenské hry, skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích

- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role)
 - návštěva hasičské zbrojnice
 - beseda s policistou
-

IV. Skřítek na farmě

Charakteristika bloku:

Zasazení travních semínek a pozorování jejího růstu. Učíme se poznávat domácí zvířata a jejich mláďata. Prostřednictvím známých příběhů O krtečkovi, Ferdovi mravenci, Včelce Máje poznáváme život v trávě i v zemi, pozorování a poznávání, jak i ve zvířecím světě toto funguje - žížaly, mravenci, včelky. Pečujeme o přírodu, učíme se jak důležitá pro náš život je ochrana a čistota přírody a našeho okolí. Poznáváme jarní zvyky a tradice. Poslech a dramatizace pohádek o zvířátkách.

Dílčí cíle:

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Očekávané výstupy:

- zvládat jednoduché pracovní úkony
- poznávat shodu, podobu, rozdíl
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
- porozumět běžným projevům emocí a nálad
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- umět se orientovat v jarních zvycích a tradicích
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- ovládat dechové svalstvo

- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití doma, v MŠ, na veřejnosti, pochopit, že každý má svou roli, podle které je třeba se chovat
- respektovat různé formy života
- mít povědomí o způsobu života zvířat v různém prostředí
- zvládat orientaci v prostoru
- určovat krátká a dlouhá slova, hlásku na začátku a konci slova
- chápat předčítaný text, umět samostatně vyprávět

Činnosti:

- výlet za zvířátky na minifarmu na Dlouhé Louce
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- dramatizace pohádek o zvířátkách, pojmenování domácích zvířat a jejich mláďat, výroba loutek (zvířátka), improvizace s plyšovými zvířátky, využití maňásků
- seznámení se svátky jara, oslava Velikonoc, malování kraslic, sázení travičky
- příprava vystoupení dětí ke Dni matek
- pozorování probouzení přírody v parku
- hry na dětském hřišti, procvičování hrubé motoriky, hry s pískem

V. Duhové léto

Charakteristika bloku:

Rozhovory s dětmi na téma dovolená, cestování, způsoby cestování, počasí, střídání ročního období, klimatické podmínky u nás a u moře, poznávání exotických zvířat a mořských živočichů. Hry s mušlemi, pískem, kamínky, vytvoření projektu MOŘE, návštěva zverimexu.

Dílčí cíle:

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních vnímání jiného jazyka jako přirozenou součást dění kolem sebe
- vytváření základů pro práci s informacemi
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Očekávané výstupy:

- povědomí dětí o časových pojmech a vztazích souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- vyhledávání informací v knihách a encyklopediích
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- poznat napsané své jméno
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

činnosti

- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.

- skládání papíru – lodičky letadélka, rakety
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

7. Evaluační systém a hodnocení výsledků vzdělávání

V mateřské škole probíhá vnitřní evaluace, neboli autoevaluace, která je procesem vlastního průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, podmínek i organizace, realizovaným uvnitř mateřské školy. Autoevaluace poskytuje škole zpětnou vazbu ke korekci vlastní činnosti a současně slouží jako východisko pro další práci. Je nezbytnou a samozřejmou součástí práce mateřské školy.

Důležitou oblastí autoevaluace je posuzování *výsledků vzdělávání*, které učitel průběžně a systematicky provádí za využití metod a nástrojů pedagogické diagnostiky.

Individualizace vzdělávání vyžaduje sledovat rozvoj a osobní vzdělávací pokroky *u každého dítěte a ty dokumentovat*. K tomu učitelé pomáhá každodenní, dlouhodobé a systematické sledování. Mateřská škola má vytvořený systém sledování, hodnocení a záznamu o pokrocích pro každé dítě, který je smysluplný a využitelný k práci pedagoga při dalším rozvoji dítěte.

Na základě zjištěných poznatků ředitel školy a učitelé nejen navrhnou a provádějí potřebné úpravy vzdělávacích podmínek, ale také projektují vlastní pedagogickou činnost zaměřenou na rozvoj klíčových kompetencí dítěte.

Pravidla hodnocení

- předmět evaluace (na které konkrétní jevy se mateřská škola zaměří);
- metody a techniky evaluace (prostředky, formy, způsob vyhodnocování);
- časový plán (konkrétní termíny či frekvence hodnocení);
- odpovědnost učitelů a dalších pracovníků (kdo bude za co zodpovědný).

Oblast autoevaluace	Prostředky	Časový plán	Odpovědnost učitelů
Soulad ŠVP s RVP PV	Porovnávání textů	Při aktualizaci ŠVP Při novelách	Ředitelka
Plnění cílů ŠVP a TVP	Pedagogické rady	2x ročně Závěrečná evaluace	ředitelka učitelky
Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání	Při realizaci projektu, hospitace, sledování práce dětí, odezva ze strany dětí	Průběžně a v závěru projektu	pedagogové
Práce učitelů	Sebereflexe	1x ročně	pedagogové
Výsledky vzdělávání	Záznamy o dětech (hodnocení z pohledu dosažených klíčových kompetencí)	Průběžně	Pedagogové
Kvalita podmínek vzdělávání	SWOT ANALÝZA Třídní kniha	1x ročně	Ředitelka

Kritéria pro hodnocení pedagogů:

1. Kvalita výchovně vzdělávací práce, přístup k dětem – citlivé jednání s dětmi, individuální práce s dětmi, pedagogická diagnostika
2. Kvalita plnění dalších pracovních povinností, pečlivost
3. Kvalita vedení třídní dokumentace
4. Zájem o sebevzdělávání, uplatnění v praxi
5. Iniciativa při akcích školy, propagace mateřské školy na veřejnosti
6. Způsob spolupráce s rodiči a veřejností

8. Povinnosti učitele mateřské školy

Učitel mateřské školy odpovídá za to, že:

- školní (třídní) vzdělávací program, který zpracovává, je v souladu s požadavky RVP PV
- program pedagogických činností je cílevědomý a je plánován
- je pravidelně sledován průběh předškolního vzdělávání a jsou hodnoceny jeho podmínky i výsledky

Učitel mateřské školy vykonává tyto odborné činnosti:

- analyzuje věkové a individuální potřeby dětí a v rozsahu těchto potřeb zajišťuje profesionální péči o děti, jejich výchovu i vzdělávání
- realizuje individuální i skupinové vzdělávací činnosti směřující cílevědomě k rozvoji dětí, rozšiřování jejich kompetencí (schopností, dovedností, poznatků, postojů)
- samostatně projektuje výchovné a vzdělávací činnosti, provádí je, hledá vhodné strategie a metody pro individualizované vzdělávání dětí
- využívá oborové metodiky a uplatňuje didaktické prvky odpovídající věku a individualitě dětí
- projektuje (plánuje) a provádí individuální výchovně vzdělávací činnosti s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami
- provádí evaluační činnosti – sleduje a posuzuje účinnost vzdělávacího programu, kontroluje a hodnotí výsledky své práce, monitoruje, kontroluje a hodnotí podmínky vzdělávání
- provádí pedagogickou diagnostiku, sleduje a hodnotí individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení, výsledky evaluace samostatně uplatňuje v projektování (plánování) i v procesu vzdělávání
- odborně vede další zaměstnance mateřské školy, kteří se podílejí na péči, výchově a vzdělávání dětí s příznými podpůrnými opatřeními
- provádí poradenské činnosti pro rodiče ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím učitele a možnostem mateřské školy
- analyzuje vlastní vzdělávací potřeby a naplňuje je sebevzdělávacími činnostmi
- eviduje názory, přání a potřeby partnerů ve vzdělávání (rodičů, spolupracovníků, základní školy, obce) a na získané podněty reaguje

Učitel mateřské školy vede vzdělávání tak, aby:

- se děti cítily v pohodě (po stránce fyzické, psychické i sociální);
- se děti rozvíjely v souladu se svými schopnostmi a možnostmi a současně byl podněcován jejich individuální rozvoj;
- děti měly dostatek podnětů k učení a radost z něho;
- bylo posilováno sebevědomí dětí a jejich důvěra ve vlastní schopnosti;
- děti měly možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy a cítit se ve skupině bezpečně;
- byl dostatečně podporován a stimulován rozvoj jejich řeči a jazyka;
- se děti seznamovaly se vším, co je pro jejich život a každodenní činnosti důležité;
- děti mohly pochopit, že mohou prostřednictvím vlastních aktivit ovlivňovat své okolí;
- děti obdržely speciální podporu a pomoc, pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebují.